

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

<p>PRETIULU ABONAMENTULUI: Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . 5 fl.—cr. " " " " 1/2 anu 2 fl.50cr. Pentru Romani'a si strainetate pe anu 14 fr. " " " " pe 1/2 a. 7 fr.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU: Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl. v. a.</p>	<p>Correspondentiele sè se adreseze la Redactiunea dela „Biserica si Scol'a.” Èr banii de prenumeratiune la „TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.”</p>
---	--	--

In diu'a de 30. Noemvre 1885.

Trecu dilele, trecu anii, si totu mai multu ne departamu de momentulu, in carele barbatulu, a carui'a viétia intréga a fost o lupta nentrerupta pentru a pune biserica in conditiuni si pre base sigure de desvoltare, s'a dusu dintre noi.

Sunt aprópe doispredece ani, de cand fericitul Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu Siagun'a s'a despartitu pentru totdeun'a de noi — lasandu-ne in legea fundamentala organica moscenirea cea mai pretiósá, ce unu prelatu bisericescu o póte lasá bisericeii sale mai cu seama intre impregiurárele cele grele si furtunóse, in cari s'a gasitu Marele Archiereu in intregu decursulu vietii sale.

Fiu s'a dusu dintre noi, si daca ne-amu pune astadi intrebarea, cum ne-amu sciutu noi, eredií lui, folosi de moscenirea, ce ni-o a lasatu, se póte fórté usioru intemplá, ca respunsulu, ce ni-lam dá, se nu ne multiemésca.

Faptu este, ca nu este astadi intre noi omu, carele se fia deplin multiemitu cu starea, in carea ne gasimu in biserica si in scóla. O-am manatu noi, cum o-am manatu, si vomu fi si facutu multe lucruri bune; dar adevverulu este, ca nici pre departe nu am facutu atátea, de câte a fost, si este trebuintia.

Va fi avendu si acésta stare de lucruri caus'a, si respective causele ei. Si este bine, se ne ocupamu de aceste cause chiar in diu'a, in carea odinióra trimeteamu din tóte pàrtile felicitàrele nóstre marelui barbatu.

* * *

A fost unu lucru mare lupt'a pentru redobandirea autonomiei nóstre bisericesci. Au fost grele si furtunóse impregiurárele, in cari s'a portatu acésta lupta. De siguru destul de grele sunt si impregiurárele vietii nóstre de astadi.

Au succesu lupt'a pentru redobandirea autonomiei, pentruca multa a fost serguinti'a, si mare-a fost iubirea facia de biserica a barbatiloru, an-

gagiati in acésta lupta, si in specialu a marelui Andreiu. —

Ei bine, purcediendu pre acésta cale, nu incape nici cea mai mica indoiéla, si nóue trebue se-ne succéda tóte, cand cu spiritulu si cu inim'a resoluti vomu fi a pasi pre urmele, si pre calea, pre carea au mersu antecesorii nostri.

Revocandu-ne in memoria trasurile principali din viéti'a marelui Archiereu — aflamu, ca doue sunt cu deosebire momentele, prin cari densulu a facutu cá se-i succéda acestu opu mare: o diligentia si activitate neobosita si mai pre sus de acestea o rara intieptiune de viétia, cu ajutoriulu carei'a marele Archiereu a sciutu a-se aflá in tóte impregiurárele, si a le folosi in favorulu bisericeii sale, si respective in favorulu causei comune, pentru carea a traitu, si a lucratu in totu decursulu vietii.

Armatu cu aceste doue calitàti Metropolitulu Siagun'a i-a succesu lupt'a, si neaperatu cu aceste doue trebue se-ne succéda si noue.

Dar missiunea bisericeii este astadi mai grea, decât ce a fost in trecutu. Chiamati suntem astadi pre de o parte a aperi' autonomi'a bisericeii, carea ne este atát de scumpa, ér pre de alt'a in acelasi timpu detorintia avemu, cá prin o buna practica a constituienei bisericesci se ridicamu poporulu credintiosu, si se-i promovamu interesele pre tóte terenele.

O-am facutu acést'a si pana acum, ni-se va respunde din vre o parte.

Dá, o-am facutu, dicemu si noi, dar se ni-se ierte espressiunea, multi dintre noi o-am facutu numai cu inim'a cam de jumetate. Lucrandu in biserica, de multe ori gandulu la multi ne sburá pre alte terene dóra mai putien manóse, de cum este terenulu bisericescu.

Astfelu de multe ori s'a potutu intemplá, se trecemu cu vederea unele si altele lucruri, cari po-teau se ne fia de mare importantia pentru desvoltarea nóstra culturala.

Ei bine, ce nu s'a facutu, nu s'a facutu. Nu luăm pentru acést'a pre nimenea la respundere, nici nu voim a face nimenui nici cea mai mica imputare.

Vorb'a este, cá ceeace n'am potutu face pana acuma, se o facemu in viitoriu.

Si—desi impregiurările sunt din cele mai grele, — totusi multe se potu face in momentul, cand insufletiti de caus'a comuna — ne vom gasi fiecare la postulu nostru pre terenulu bisericescu-culturalu, esecutandu cu serguintia si intieptiune rolulu, ce ni-lu incredintiéza tuturoru legea fundamentala organica.

* * *

Caracteristic'a tuturoru ómeniloru mari, cari au traitu in acésta lume, este, ca ei vecinicu romanu modele de viétia pentru tóte generatiunile; si lumea s'a deprinsu a judecá gradulu de cultura si civilizatiune alu popóreloru si dupa modulu, cum acestea sciu apre-tiui si imita pre barbatii loru de merite si fapte.

Este apoi unu cascigu si asia dicendu unu no-rocú pentru orice poporu a avé astfelu de ómeni.

Noi romanii suntem in privinti'a acést'a favori-ti de sórte. Istori'a nóstra numera multi barbati si multe caractere ilustre.

Unulu din acesti barbati este in istori'a biserice-i nóstre mai recente si fericitulu Archipastoriu An-dreiu Siagun'a. Barbatulu acést'a a fost mare, ér ma-rimea lui ne impune noue, urmatoriloru lui in bise-rica, si cu deosebire generatiunii actuale — detorin-ti'a a-lu imita, si precum densulu a pusu fundamen-tulu in desvoltarea biserice-i nóstre nationale: toema asia ni-se impune noue detorinti'a de a cladi mai de-parte pre acestu fundamentu, avendu-lu pururea ina-intea ochiloru nostri de modelu viu, carele se-ne dea curagiulu puterea si rabdarea, cá tóte se-le facemu cât se póte mai bine.

Dela conferinti'a preotiésca-invetiatorésca din tractulu Aradului.

Marti'a trecuta s'a intrunitu aici in Aradu con-ferinti'a preotiloru si invetiatoriloru din tractulu A-radului.

Loculu centralu in diecesa este Aradulu, si de siguru toti cei ce se intereséza de mersulu afaceriloru nóstre in biserica si in scóla ascépta, se véda, si se scie, ca propriamente, ce s'a discutatu, si ce concluse s'au luatú in acésta conferintia.

Se vorbimu deci despre dens'a.

Conferinti'a, — desi timpulu a fost celu mai nefavorabilu — a fost bine cercetata de preotii si invetiatorii din giuru. Apoi am mai vediutu in acésta conferintia pre membrii corpului profesoralu dela se-minariulu diecesanu, pre toti trei referentii consisto-riului eparchialu, si mai multi inteligenti, cari mai toti au luatú parte in desbaterile ce s'au urmatu.

Dupa cuventulu de deschidere, rostitu de parin-tele administratoru protopresviteralu Moise Bocsianu s'a inceputu discussiunea generala asupra celoru optu puncte din program'a conferintieloru.

In discussiunea generala, cum, cum nu, dar s'a sulevatu o cestiune, la carea nu ne-amu fi potutu as-ceptá. Unulu dintre domnii presenti a sulevatu adeca cestiunea, ca óre mai este trebuintia se-ne intrunimu in aceste conferintie, dupace in statutulu organicu a-vevu regulate prin lege atâtea soiuri de corporatiuni?

Discussiunea asupra acestei intrebári se sulevá cu unu felu de dibacia, si mai multu cu unu felu de captatio benevolentiae, carea la inceputu se pareá, ca va cascigá aderenti între membri conferintiei.

Cestiunea se lamuri inse fórte usioru, dupace din partea unui vorbitoriu se accentuá, ca cestiunea este resoluta prin istoria, prin acea magistra a vietii, prin carea s'a constatatú pre deplinu, ca intrunirea in con-ferintie emanéza din o necesitate a vietii practice, si daca aceste conferintie sciu, se fia la inaltimea missiu-nei loru, sunt in adeveru o scóla practica, o scóla a vietii.

Luminandu-se lucrulu cu acésta cestiune, confe-rinti'a adoptandu in generalu program'a de basa trecú la desbaterea speciala.

* * *

Punendu-se in discussiune punctulu primu din programa: colucrarea armonica dintre preotii si in-vetiatori intru promovarea causeru comune, cestiunea a fost tractata cu multa atentiune din tóte punctele de vedere. S'a accentuatu si constatatú adeca, ca cele mai multe perderi, ce le-a induratu biserice-i in tre-cutu, au provenitu din impregiurarea, ca in situatiu-nile grele, preste cari a trecutú acésta mama comuna a nóstra, nu ne-a afluatu pre noi, pre toti fii ei, gru-pati unulu langa altulu, lucrandu si insufletindu-ne pentru cauzele, dela a caroru buna solutiune depinde sórtea si viitoriulu nostru, alu tuturoru.

A fostu pre noi dóra unu felu de urgiia a sor-tii, cá se ne lasámu de multe ori invinsi de slabi-tiuni personale atunci, cand caus'a comuna si interese vitali ale poporului nostru pretindeau, cá lasandu si uitandu pentru momentu tóte, se-ne insufletimu nu-mai de unu singuru lucru: promovarea si inaintarea afaceriloru comune, fara cari nimenea nu se póte semti bine.

S'au perdutu cu chipulu acést'a si s'au consu-matu a nimic'a multe puteri de lucru.

De aceea noi privimú de unu pasu insemnatu cele ce le-am auditu in punctulu acést'a in conferin-tia, si credemu de unu bunu semnu conclusulu luatú, prin carele membri acestei conferintie, unulu câte u-nulu si cu totii la olalta in solidaritate au luatú an-gagiamentulu a staruí, a fi cu multa ingrijire pre vii-toriu si a colucrú din tóte puterile, cá orice reu s'a ivitu in punctulu acést'a in trecutú — pentru viito-riu se dispara.

Tienemu multu la acestu conclusu. Tienemu multu in acelasu timpu la parol'a, data de ómenii, cari s'au angagiatu a preface in fapta colucrarea armonica, de carea se vorbesce in programa.

Noi ne-am mai exprimat si cu alta ocaziune vederile nóstre cu privire la acestu punctu. Fiendu elu inse bas'a la orice lucrare a nóstra repetimu, ca toti eei ce ne-am angagiatu a lucrá in acésta buna directiune — o potemu face acést'a fórte usioru si fara multe sacrificie.

Nimicu alt'a nu se cere dela noi in punctulu acést'a, de cât cá in causele publice se calcámu pre slabitiunile personali, daca semtimu, ca le avemu, si insufletindu-ne de caus'a comuna se-ne punemu umerulu unulu langa altulu, si se-o promovámu incát numai se póte. Si mai iute decât ce am acceptá, ne vomu convinge, ca in form'a si cu chipulu acést'a potem face multe, potem face chiar minuni.

Scriendu acestea ne aducemu aminte de cuvintele unui omu mare, carele a disu: nu me temu nici odata de dusimani din afara, pre cât me temu de dusimani, cari mi-impresóra inim'a mea, si asigurazu pre toti, ca in momentulu, cand voiu fi in stare a invinge dusimani, cari mi-impresóra inim'a — devenindu stepanu preste ei, devinu stepanu preste toti dusimani mei esterni, ba mai multu devinu stepanu preste tóta lumea.*

Aplicandu aceste memorabile cuvinte asupra impregiurárilor grele, in cari se gasesce astadi biseric'a si scól'a nóstra, — noi celu putien nu ne tememu, si nu ne vomu teme nici odata, ca aceste impregiurári ne aru poté impedecá in desvoltare, daca vomu sci delaturá dintrensele dusimani, cari se vedu din cand in cand intre noi.

Cu noi este Ddieu. Si Elu ne spune, ca undo vomu fii doi, seau trei adunati in numele Lui, acolo va fi si Elu cu noi.

* * *

Punctele 2. 3 si 4 din programa, referitórie la aplicarea de invetiatori cât mai cualificati in statiunile vacante, ameliorarea salarielu invetiatoresci, ameliorarea frecuentatiunei scolare si crescerea adultiloru, inca au fost discutate cu unu viu interesu de catra conferintia.

In privinti'a modulu si manierei de discussiune póte ca am avé unele obiectiuni. Suntem inse in biseric'a, si vorbimu de o adunare bisericésca, ér biseric'a iérta gresielele si pecatele. Le tacemu, si le iertámu si noi pentru causa. Ne multiemimu deci a constata, ca conferintia, si respective membri ei au luat angagementulu a staruí din tóte puterile a promová cestiunile enumerate mai sus.

Si ómeni in versta suntem cu totii. Scimu ce insemnéza a-ne legá cu parol'a nóstra. Astfelu nu potemu avé nici cea mai mica indoiéla, si in acésta directiune vomu poté face multe lucruri bune si frumóse.

Cu conclusulu, luat la punctulu 4 din programa — fiendu timpulu inaintatu — conferintia s'a incheiatu, remanendu, cá celealte puncte se-se discute in o alta conferintia.

Incheiamu si noi reportulu nostru rogandu Ce-riulu se-ne ajute, cá se punemu in practica cu celu mai bunu resultatu lucrárele, la cari ne-am angagiatu prin conclusele acestei conferintie.

Aniversarea XIII a fundarii seminariului „Nifon Metropolitulu.“

In diu'a de 21 ale curintei, seminariulu „Nifon Metropolitulu“ a serbatu a XIII aniversare a fondarii sale.

Corpulu profesoralu, dnii Epitropi si elevii seminariulu au ascultat servitiulu divin in catedral'a santei Metropolitii, unde I. P. S. Metropolitulu Primatu, asistatu de inaltulu cleru, a servitu s. liturgia, pentru onórea praniculu *Intrării in biseric'a a Maicei Domnului.*

Dupa terminarea servitiulu divin s'a facutu receptiunea in sal'a mare a seminariulu, unde s'au intrunitu dlu D. Sturdz'a, Ministrulu cultelu si alu instructiunii publice, care la intrare a fost primitu de dnii Epitropi; P. P. S. S. Episcopii de Buzeu, Argesiu si Dunarea de Jos; P. P. S. S. Archierei Silvestru Pitesteanu si Ghenadie Craioveanu; d. P. S. Aurelianu, fost ministru de culte si instructiune, Chintescu, profesoru la facultatea de litere din Bucuresci, St. Hepites, directorele liceulu St. Gheorghe si alte persóne de distinctiune.

Serbarea s'a deschisu printr'unu imnu cantatu de corulu vocalu alu seminariulu, sub directiunea dlui Bratianu, profesoru de music'a vocala.

Dupa aceea, dlu Ep. Francudi, profesoru la facultatea de litere din Bucuresci si la seminariulu „Nifon“ a tienutu o interesanta disertatie asupra importantiei literare si religiose a V. Testamentu, facendu insemnate apretieri tecstulu *Septuagintei*, si o repede privire asupra activitatii literare biblice la care a datu locu acésta *Carte.*

Sperámu a publicá in fói'a nóstra erudit'a disertatie a dlui Francudi.

Terminandu dlu Francudi disertati'a dsale, dlu Ministru Sturdz'a a respunsu cu urmatórea cuventare in care se vede inaltulu sentiementu alu dsale pentru instructiunea seminariala si pentru misiunea preotulu in societatea romana:

*Prea Santiti Parinti,
Domniloru Epitropi,*

Serbarile scolare anuale au de tienta trecutul si viitoriulu — amintirea datoriei indeplinite si intarirea pentru datori'a ce este a se implini.

La serbarea de astadi se unescu si simtieminte de recunoscintia pentru generosulu fundatoriu alu acestui frumosu institutu.

Scólele pregatescu viitoriulu si in acésta pregatire a nóstra seminariile au o fórte mare insemnatate. Ele formeza pe conducetorii morali ai poporulu, pe acei barbati cari au a tiené viaa in inimile nóstre consciinti'a despre tielulu esistentiei pamentesci a ómeniloru si despre legamintele loru cu Ddieu.

Cand luptele vietiei si nevoile ei absorbu activitatea nóstra, cand nenorocirea ne aduce la desperare, séu fericirea ne face se ne perdemu cumpetulu, preotulu este chematu a ne reaminti continuu preceptele eterne ale vietiei pure si neprihanite inscrise in evangeliu, datori'a de a ne pastrá curati, si de a ne curati continuu de totu ce

este reu, convictiunea ca viéti'a de aci este numai o pre-gatire pentru o viéti'a mai înalta.

Póte se fie ómeni cari afla in filosofia unu toiagu siguru, care i-ajuta a pasi apoi prin dificultátile si ademenirile din lumea acést'a, dar ori cât de adenci se fie problemele pe cari filosofi'a cauta se le deslege, ori cât de aprópe potu fi cugetatorii de aflarea adevéruului: unu lucru e certu, ca nici unu filosofu nu a imaginatu unu codu de morala atât de înaltu, atât de puru, atât de perfectu ca acél'a pe care ni l'a datu Domnulu si Mantuito-riulu nostru Isus Christosu. Si in fine, in ce consta tie-lulu filosofiei, daca nu in a aflá si a precisá regulele e-terne ale vietiei omenesci?

Crestinulu adevératu incepe a gustá fericirea inca traindu in acésta lume, càci elu are sigurantia ca um-blandu in calea Domnului si inplinindu invetiatur'a evan-geliei elu e feritu de totu reulu.

Dar nu e usioru a fi cineva crestinu adevératu, càci acést'a e insasi perfectiunea ce am fi atinsu, si ori cât ne vom sili, ultim'a perfectiune a fiintiei nóstre va rema-nea in sfer'a ideala, spre care tindemu continuu a ne a-propia.

Daca readucu aci aminte tóte aceste lucruri, pe care conducetorii nostri, preotii altariului, le sciu si le cunoscú de siguru mai bine decât mine, este pentru a ne reinprosp-eta, cu ocaziunea acestei serbari, importantia seminarie-loru pentru propasirea si intarirea Statului romanu.

Asigurarea viitoriului nostru cere ca seminariile se fie nu numai focarulu dreptei credintie si a moralei evan-gelice a poporului, dar focarulu, unde consciintia nationala luminéza cu o flacara nestinsa.

Precum noue mireniloru, ori cât ne punem se stu-diemu istoria si institutiunile altoru State, nu ne este permisu ca in administratiunea nóstra se uitámu ca nu traimu pentru a admirá pe altii, ci pentru a lucrá tóta viéti'a nóstra la intarirea Statului nostru: asemenea si clericii nu trebuie se uite nici odata ca nimicu nu e mai pre sus de admiratiunea ómeniloru decât Evangeli'a, cà nimicu nu e mai usioru de propoveditu decât Evangeli'a, càci cele dise de Domnulu au fost dise pe intielesulu pes-cariloru si nu a carturariloru numai, cà si ei sunt chie-mati prin cuventulu Domnului a ne intári inimile, a ne înaltia cugetarile ca astfelu nu numai individualu, ci ca natiune se fimu gat'a a raspunde la strasinic'a judecata, la care va fi odata chie-mata tóta omenirea.

Din acestu punctu de privire se uita guvernulu si tier'a la seminarii. Si ele sunt dintr'acele insituatiuni me-nite a ne otiehi spre faptuire de lucruri placute lui Ddiu pentru ca se potem îndurá timpurile cele bune ca si cele rele, cele usióre ca si cele grele.

Fie ca seminariulu „Nifon Metropolitulu“ se pros-pere totdeun'a spre glori'a si intarirea regatului.

Dupa cuventarea dlui Ministru, elevii seminariului au cantatu unu imnu pe vocea *unisonu*, sub directiunea dlui St. Popescu, profesorulu de musica bisericésca.

Apoi a urmatu unu banchetu la care a luat parte dlui Ministru si persoanele presinte la serbare.

Primulu toastu s'a ridicatu de dlui I. Rosescu, epi-tropu alu asiedieminteloru *Nifon*. pentru MM. LL. Regele si Regin'a, spunendu ca M. S. Regele este principalulu factoru alu acestoru asiedieminte si totdeun'a s'a intere-satu a sci despre mersulu seminariului, pentru care M. S. adeseori a visitatu seminariulu la esaminele anuale.

Dlu Ministru Sturdz'a a ridicatu unu toastu pentru I. P. S. Metropolitulu Primatu, Eforu supraveghietoru alu asiediaminteloru Nifon.

Dlu C. Gogu, epítropu, a ridicatu unu toastu pen-tru dlui Prim-Ministru I. C. Bratianu, care in diferite im-

prejurári s'a aretatu binevoitoriu pentru progresulu semi-nariului *Nifon*, dendu-i înaltulu seu spriginu.

P. S. episcopulu de Buzeu a ridicatu toastulu seu in numele I. P. S. Metropolitulu Primatu, eforu-supraveghé-toriu alu asiediaminteloru Nifon.

Toastulu dlui P. S. Aurelianu, fost ministru de culte si instructiune, a fost ridicatu in sanatatea acelorú, cari spriginescu religiunea Romaniloru in contra ideiloru subver-sive ce o combatu. Ds'a a disu: „Noi Romanii avem con-vingerea profunda ca acelu ce ne va luá biseric'a, ne iea tier'a.“

Alte toaste s'au mai ridicatu, intre cari însemnámu pe alu P. S. Episcopulu de Argesiu, si alu P. S. Archiereu Ghenadie Craioveanu.

La órele 3 si jumetate, dlui Ministru si P. P. S. S. Episcopi si Archierei, au parasitu banchetulu.

„Ortodoxulu.“

Dr. Frohschammer despre statulu invetiatorescu si preotiescu.

Profesorulu Dr. Frohschammer din München atât prin prelegerile cât si prin scrierile sale, succese in ge-nulu lorú, si-a eluptatu autoritatea de filosofu modernu. Un'a dintre scrierile sale pretióse este si „Ueber die Or-ganisation und Cultur der menschlichen Gesellschaft,“ a-deca despre organizatiunea si cultur'a societátii omenesci.

Este de multu interesu pentru noi, ca se scimu, ce scrie acestu filosofu modernu despre rolulu, ce trebuie ca invetiatorii se si-lu însusiésca in organismulu societátii ó-menesci, si ce judeca densulu despre preotii.

Cestiunea educatiunei, scolaru si invetiatorésca, — dice densulu, — este un'a dintre cele mai ardente si mai importante dintre tóte. Si anume nu numai ca prin edu-catiune mai cu seama se va resólve problem'a sociala si pericolulu socialu va trebui, si se va poté încunjurá, ci si fatia de pericolulu, carele acuma amenintia sciintia si cul-tur'a moderna, precum si civilizatiunea si umanitatea, ce isvorescu din acelea din partea reprezentantiloru domniei bisericesci, — intielege pre ceea catolica, — a ortodocsiei bisericesci reformate si a intolerantiei, fiindca acést'a din ce in ce acuma se pregatesce totu mai multu pentru lupt'a pre viéti'a ori pre mórte *).

Ca se nu se pérda pentru poporu tóta sciintia si civilizatiunea moderna, éra poporulu se nu se mai faca inca si banuitoriu séu incapatinatu, si se se pré intarite, ca astfelu se se întrebuintieze de instrumentu voluntaru pentru propri'a asuprire, — dupa cum in parte se si in-templa, — trebuie facutu inceputulu, ca poporulu nu nu-mai se capete scire adevérate despre acelea, ci adeva se fia si bine introdusu intru cunoscintiele resultateloru cuce-rite in timpulu nostru de spiritulu omenescu.

Preotii séu spiritualii in genere nu vor se faca acést'a, — desi se afla esceptiuni fórté renumite, — dire-gatorii si medicii inca nu potú contribuí atât'a, desi ar trebui se aiba si densii adevérate si destula cunoscintia despre sciintia moderna si mai cu séma despre filosofia. Asia mai remane numai tocmai statulu invetiatorescu in genere si pentru poporu statulu invetiatoriloru poporali, carele se indeplinésca acestu lucru, si care se se cualifice pentru acést'a.

Precum tehnicii de totu felulu cauta se valideze rezultatele sciintieloru mai noue pentru viéti'a practica in masine si etablisamente, si prin acést'a intru adevéru au prestatu lucruri mari si minunate, asia si invetiatorii se

*) Avisu domnului Lucaciu dela „Revist'a catolica“ in Satu-mare.

validiteze rezultatele acestea a-le sciintiei pentru viéti'a spirituala si ideala spre inaltarea si nobilitarea acestei'a.

Istori'a aréta pretutindenea, cumca in decursulu desvoltarei spirituale, dupa preoti, dupa sacrificatori si autoritati domnitórie preste viéti'a spirituala urméza invetiatorii intru acea mesura, intru carea in loculu darurilor esterióre catra Dieitate, si in loculu supunerei órbe si fara de minte pasiesce „inchinarea cu spiritulu si cu adevéru” cu simtieminte de jertfire si cu voia staruitória. Asia au pasitu la poporulu jidovescu in contra cultulu din afara si in contra servitiului golu de ceremonii si de sacrificare profetii adese cu mustrari aspre si cu incredintiarea resoluta, cum cá Ddieu nu afla placere in astfelu de schimosiri fatiarnice si in ascultarea de dogme, éra mai tardiu s'au alaturatu la acesti profeti interpretii lor, rabinii sinagogeloru in contra serviciului golu de sacrificare, carele in fine a incetatu cu deseversire, pre cand invetiatur'a si invetiatorii sustau. Acést'a diace in firea lucrului, pentru acea si urméza in cursulu istoriei.

Cu deosebire spiritulu libertatii, alu idealitatii si alu umanitatii, carele caracteriseza civilisatiunea moderna, se devina la cunoscintia adevérata; cáci din contra angustitatea, materialitatea si neumanitatea dogmatica, pentru cari crestinismulu reu intielesu si interpretatu sub decursulu multoru secolu au cultivatu popórale, si la care acuma éra si voiesce se-le rentórcá mai vertos prin acea, cá scól'a se devina institutu bisericescu cu deseversire, si se fia stepanita de vechile principia bisericesci. Statulu invetiatorescu trebeu se se intrarazeze in totu chipulu spre a esi din acésta lupta invingatoriu spre binele junimei si ómenimei.

Intru acésta lupta culturala statulu invetiatorescu are mare misiune de indeplinitu, avendu de a representá sciinti'a moderna si civilisatiunea si a o resfirá intre poporu, aparandu-o si nimicindu neincrederea in contra ei, carea necontenitú se nutresce la poporu. Poporulu germanu odinióra au pasitu la reformatiune protestandu pentru dreptulu credintiei cei vie, in contra mecanismulu bisericescu si in contra abususulu papismulu cu trebuinti'a de religiune a popóralu, — acuma mai are si misiunea de a conservá si dreptulu liberei sciintie, alu civilisatiunei si alu umanitatii contra aceleasi puteri si a respinge incercarile de subjugare ale acestei'a. Statulu politicu prin acést'a totu atát'a serviciu se face, cât si sciintiei si culturai, cáci se tinde la nimicirea neaternarii lui spre a-lu umilí sub autoritatea bisericesca, mai cu séma pentru acea, pentrucá elu sciintiei si scrutării au asicuratú libertate si scutu in contra oprimării din partea bisericesca si prin acést'a contribue de si nu directu, inse indirectu in fine la nimicirea intregulu sistemu bisericescu séu in totu chipulu trebne se contribue, daca voesce, ca se-si indeplínésca misiunea sa culturala.

Din tóte acestea se va vedé, cât de mare si de insemnata este si totu mai multu devine chiamarea invetiatoresca pentru viéti'a spirituala a popóralu; inse si cât de necesara si de insemnata este pentru acésta chiamare si preparatiunea buna, si carea va trebuí se-si întórcá deosebit'a sa atentiune si spre filosofia, spre a-si poté indepliní misiunea sa. — Ce atinge in deosebi poporulu germanu: pe ce alta cale se se vindece ruptur'a periculósa din viéti'a lui spirituala, pre carea papismulu si ortodoxiele reformate o sustienu cu atát'a zelú, si cautá s'o faca totu mai mare si se se aduca unitate si in viéti'a spirituala a natiunei nóstre politicesce unite; daca nu pre cea indicata prin statulu invetiatorescu?

Din cele insirate de filosofulu dr. Frohschammer se vede, cá densulu a scrisu cu privire la starea si imprejurările popóralu germanu.

Idei'a lui principala aci este, de a indica calea, pre carea se se aduca unitate in véti'a spirituala a marelui poporu germanu, carele politicesce este unitu. Scopulu acestei uniri spirituale este dupe Frohschammer vulgarizarea rezultatelu sciintieloru moderne, a culturai, civilizatiunei si a umanitatii.

Ca mijlocu mai potrivitú afla densulu pentru acestu scopu statulu invetiatorescu in genere si pentru poporu pre invetiatorii poporali; dar provédiuti cu o calificatiune potrivita, carei'a se nu-i lipsésca filosofi'a.

Biseric'a catolica si ortodoxiele reformatiloru le privesce de pedece, si pre preotii acestor'a, ca pre unii ce voiescu a tiené poporulu in intunereculu supunerei si alu nesciintiei umilite; dar caror'a statulu germanu li-a sapatu mormentulu, spre a trece preste elu la realisarea misiunei sale culturale pentru poporulu seu.

Filosofulu Frohschammer contestéza resolutu aptitudinea bisericei catolice apusene si a celoru ortodoxe reformate de a civiliza popórele.

Déca n'ar fi convinsu despre acést'a, de securu ar fi incredintiatu vulgarizarea rezultatelu sciintiei moderne, a principiloru de cultura de civilizatiune si de umanitate preotiloru acestor'a.

Insa densulu de locu nu incredintiéza preotiloru in genere acést'a misiune de invetiatura, pre cum nici mediciloru, nici altoru diregatori poporali. Dovada, cá amvonulu din ambele biserici apusene si-a perdu insemnataea sa, si preotii acestor'a au devenitu simpli administratori, ramanendu tóta straduinti'a lorú pentru invetiatur'a popóralu unu lucru nepotrivitu cu conditiunile vietii presinte si cu aspiratiunile popóreloru pentru viitoriu, unu lucru invechitu, o sciintia, carea si-a indeplinitu chiamarea si s'a usatu.

Nóue romaniloru nu dicu, cá nu ni trebuescu invetiatori, dupe cum propuse filosofulu Frohschammer cu o calificatiune, carea sa fia adapata de sciinti'a filosofiei, pentru ca la rondulu lorú sa póta vulgarizá si densii rezultatele sciintiei moderne la poporulu nostru, din contra avemu cea mai mare necesitate de a tiené pre invetiatorii romani la nivoulu calificatiunei invetiatoriloru celoru mai culte popóra, ca-ci numai instruitu de astfelu de invetiatori poporulu nostru va poté tiené peptu contra torentiloru culturai straine, cari innéca si ducu totu ce afla neingraditu si neintaritu de o egala cultura pre terenulu vietii economice, industriale, comerciale, morale si nationale; inse voiescu a spune, cum-ca biseric'a nóstra orientala, calificandu-si preotii sei din ce in ce totu in consonantia cu progresele culturai si a sciintiei moderne si cu trebuintiele si aspiratiunile credintiosiloru sei, dens'a va poté tiené pentru totu de un'a amvonulu seu la inaltimea mentitiunei sale.

Amvonulu bisericei nóstre cu deosebire a celei ortodoxe române orientale, carea totusi ar trebuí se aiba unele proprietati, cari s'o deosebésca de cea rusa si de cea gréca orientale in ritu si in disciplina, togmai asia de bine póte propaga rezultatele sciintieloru moderne popóralu credintiosu, precum predica si a predicatu si pana aci eternele principii morale ale intemeietoriulu ei, a Ddieu — Omului.

Ori ce rezultate a le sciintiei moderne, ori ce principie ale culturai, a civilisatiunei si umanitatii, déca sunt adevérate, déca suntú drepte, densele incapu langa principiele evangelice.

Ci unu lucru trebuesce: supraveghiarea cu ochi neadormiti a sinodulu episcopescu si unitatea bisericei romane ortodoxe orientale de sub tóte statele.

Ioanu Simu.

D i v e r s e.

* **Santulu Sinodu** alu bisericeii autocefale romane ortodoxe s'a intrunitu in diu'a de 16. Noemvre a. c. in sesiunea de tómnă. Intre obiectele, de cari se va ocupá de asta data acésta inalta corporatiune bisericesca, se crede a fi si cestiunea inbunatatirei stării preotimei, precum si reorganizarea seminarioru.

* **Bibliograficu.** A esitu de sub tipariu, si se afla de vendiare la tipografi'a arhiepiscopala din Cernautiu „calendarulu pre anulu 1886,” redigeatu de societatea „Academi'a ortodoxa,” pentru literatura, retorica si musica bisericesca in seminarulu archidecesanu din Cernautiu. Acestu calendaru este primulu productu alu junei societati dela numitul seminaru, si judecandu dupa form'a si cuprinsulu partii literare a acestui calendaru, trebuie se conchidemu, ca societatea autora si-a datu tóta silinti'a a corespunde pretensiunilor, ce le are lumea de astadi facia de literatur'a calendaristica,—si credinti'a nóstra este ca acestoru pretensiuni le-a si satisfacutu, si astfelu calendarulu de care vorbimu ni-se presentéza, cá unu opu succesu. —

In partea literaria, carea este de unu cuprinsu bogatu si variu este publicatu unu tractatu istoricu-bisericescu, intitulatu: „Calvinismulu si bisericea ortodoxa din Transilvania.” Acestu tractatu estn o disertatiune cetita la 14 Martie 1884 in conferinti'a literara a Academiei ortodoxe de actualulu profesoru dela seminarulu din Arad, dlu *Ioan Trailescu*, unu tractatu de cuprinsu socialu-moralu intitulatu: „Ce póte nentielegera” de unu amicu alu poporulu; mai multe povesti si legende de interesu, si mai multe poesii alese.

Atragemu atentiunea publiculu nostru asupra acestui calendaru. Pretiulu este 60 cr.r

* **Himenu.** Clericulu absolutu *Valeriu Malesiu*, fiulu preotulu *Lazaru Malesiu* din Belotintiu, a incredintiatu de fiitória socia pre domnisiór'a *Mariór'a Carabasiu*, fiica invetiatorulu *Stefanu Carabasiu* din Tiel'a.

* **Sinodulu protopresviteralu alu Chisineulu**, intrunitu dilele trecute in siedintia straordinaria a luatu conclusulu a edificá o locuintia protopresviterala in Chisineu.

* **Néua si frigu.** Se vede, ca incepu degia a-se realisá prevestirile, ca in anulu acest'a vom avé o iérna grea. In partile nóstre a picatu prim'a néua, si din giuru primimu degia scirea ca la campu ar fi fost ieri viforu cum se cade. Termometrulu a cadutu, asta nópte pana la zero, si tóte semnele de pana acum aréta, ca óspele celu albu are de gandu se petróca anulu acest'a mai multu ca noi. Economii nostri au motivu de a fi veseli, pentruca semenaturile sunt bine acoperite si imbracate. Néu'a ni-se spune, ca la campu in unele locuri trece binisióru preste doue palme. In orasiu au inceputu degia a umblá saniele.

* **Insciintiare.** Dni invetiatori, cari dorescu a-si procurá urmatórele manuale:

1. **Istori'a Ungariei si Elemente din istori'a generala**, pentru scólele poporale. Editiunea a VII; pretiulu 25 cr. v. a.

2. **Geografi'a Ungariei si Elemente din geografi'a generala**, pentru scólele poporale. Editiunea V cu **chart'a Ungariei**; pretiulu 35 cr. v. a., ambe publicate de *Dr. Nicolau Popu*, asesoru consistorialu, conectoru si profesoru la gimnaziulu romanu din Brasiovu;—sunt rogati, cá la adres'a dloru pe langa numele comunei se arete si post'a ultima, precum si comitatulu, in care se afla comun'a.

* **Clubulu spargetoriloru de ferestre.** In cursulu luniloru din urma, sér'a s'au spartu cu prasti'a

unu mare numeru de ferestre in Vien'a, si anume la edificulu centralu de tacsare in Jacoberhof, la hal'a tergului de meruntiusiuri din Stubenbastei si la hal'a tergului centralu aprópe de strad'a unгурésca. Cu deosebire oficiulu centralu de tacsare a fost tient'a prastiasiloru si mai ca nu trecea septamana, fara se se fi spartu mai multe sute de ochiuri de ferestre. Siefulu oficiulu centralu de tacsare ajunse in mare perplesitate din caus'a acestoru pagube, de órece in câteva septemani si-cheltuise cu repararea ferestreloru mai tóta sum'a de bani, destinata pentru cheltueli de cancelaria. In cele din urma patru-spre-diece dile, necunoscutii faptuitori au spartu chiar si lampele de gazu din parculu orasiulu si ferestrele dela casarm'a *Franciscu Iosifu*, precum si dela alte edificii publice. In urma numeróseloru aretari, la insarcinarea institutulu agentiloru politienesci s'au urmaritu cu mare zelu faptuitori si s'au si descoperitu in dilele din urma. Suntu copii de scóla in etate de optu pana la cincispre-diece ani, toti de familii mai bune. Strengarii inca in cursulu verei acestui anu formasera unu felu de „clubu alu spargetoriloru de ferestre” si se invoisera se-si procure prastii, ca se sparga cu ele in fiecare séra unu anumitu numeru de ochiuri de ferestre. Planulu, dupa cum s'a doveditu, s'a si esecutatu, cáci mai multu de o miia de ochiuri de ferestre au spartu micii strengari. Reufacatorii si anume cei cari n'au implinitu patru-spre-diece ani din etate, au fost dati familiiloru loru ca se-i pedepsésca, ér ceilalti au fost aretati judecatoriei cercuale pentru pagubire reutaciósa. „G. T.”

* **Seri de convenire** arangiéza inteligenti'a romana din Orestia. A dou'a seara de acésta natura s'a tienu in 29 Noemvre, s'au declamatu mai multe poesii, si s'au cantatu unele piese alese, si publiculu a fostu deplin multiemitu.

Cát ar fi de bine daca s'ar popularisá totu mai multu intre romani astfelu de seri de convenire.

* **Respunsu redactionalu.** Septeman'a trecuta am primitu o lunga scrisóre, tramisa de catra unu poporeanu din o comuna apartienetória eparchiei nóstre. Corespondentulu respectivu enumera in scrisórea lui o multime de pecate, seversite de doi functionari confessionali din acea comuna. si cere cá se publicám acelu registru. Du-pace inse nu prin alergarea numai decât la publicitate se pedepsescu si indreptéza pecatele si peccatosii: astfelu avisámu pre numitulu domnu la forulu competente disciplinariu,—unde de siguru va aflá lege si dreptate.

† **Necrologu.** Cunoscutul nostru poetu *Grigorie M. Alecsandrescu* a reposatu la Bucuresci in 25 Noemvre a. c. in etate de 75 de ani. — Inmormentarea se va face pre spesele statulu.

Fie-i tierin'a usióra si memori'a binecuventata!

* **Necrologu.** *Georgie Baritiu*, membru alu academiei romane si primulu secretariu alu asociatiunei pentru literatur'a si cultur'a poporulu romanu etc. incunoscentiéza cu inim'a plina de durere, atât in numele seu cât si alu filorulu sei: *Victori'a*, maritata *Constantin Iug'a*, casariulu academiei romane in Bucuresci; *Ieronim*, functionariu la „*Albin'a*” in Sibiiu, *Aureli'a* veduv'a *Alesandru Vladu*; *Octavi'a* maritata *Mihailu Stanescu*, comerciantu in Brasiovu; *Mari'a* maritata *Mihailu Bontescu*, advocatu in Hatiegu; precum si alu nepotilorulu sei si nepótelorulu sale despre durerós'a perdere a iubitei sale sotii *Mari'a G. Baritiu*, nasc. *Velisaru*, care dupa 44½ ani ai unei casatorii fericite, binecuventata cu nóue prunci, din cari mai traescu cei cincispre de sus, a incetatu din viétia Joi in 21 Noemvre st. v. la 12 óre din di in etate de 66 ani dupa o scurta suferintia impartasita cu santele taine. Re-

masitiile pamentesci ale repausatei s'au imormentatu Sambeta in 23 Noemvre st. v. in cimiteriulu gr. or. alu bisericeii S. Nicolae din Scheiu, in Brasiovu.— Fie-i tierin'a usióra si memori'a binecuvantata.

† *Necrologu.* Georgiu Piglea parochu rom. gr. or. din Izvini, cerc. Recasiu, — cu inim'a sfasiata de durere aduce la cunoscenti'a rudeniiloru, cunoscutiloru precum si onor. publicu cetitoriu, cumca tiran'a si nemilos'a mórte, in 10 l. c. st. v. diminéti'a la ór'a 4. i-au rapitu pe multu amat'a si credintiós'a sa socia: *Ev'a Piglea n. Vuia*, in flórea vietii sale, in etate abea de 33 ani, si in alu 19-lea anu alu fericitei sale casatorii, dupa unu morbu de 9 septemani, urmatu din o nascere nefericita. Reposat'a in Domnulu a lasatu in celu mai profundu doliu, pe neconsolabilulu ei sociu, pe minorenele ei fetitue Corneli'a in etate de abea 6 ani, si pe Thiberi'a de 3 ani; pe betranii si garbovitii ei parinti: Alesandru Vuia si Persid'a, pe sor'a sa Elen'a, economi in Izvini. Remasitiile pamentesci ale neuitatei defuncte s'au depusu in cimiteriulu gr. or. din locu, Luni in 11 Noemvre la 2 óre p. m. cu cuvenita ceremonie funebrala la care a participatu tóta comun'a. Cuventarea funebrala, s'a tienutu de catra parintele parochu localu N. Darabantiu, si a fostu atât de succésa, încât a storsu lacrimi din ochii tuturoru celoru presenti. Fie-i tierin'a usióra si memori'a neuitata, ér dlu preotu Piglea primésca sincerile nóstre condolintie.

* *Regele Milan*, conversandu cu unu corespondentu alu diarului „W. Allg. Ztg.“ s'a esprimitu astfelu asupra Romaniloru din armat'a serbésca: „Infrengerea nóstra datorita mai cu séma lipsei de oficiieri si greutatei aprovisionariloru; sunt batalióne cari n'au mersu in focu decât cu 3 séu 4 oficiieri si soldatii adesea ori nu mánca de o di séu dóue si in totu casulu nisce alimente próste si toádéun'a reci, apoi divisiunile au luptatu la o prea mare distantia unele de altele. Intru cât privesce valórea soldatiloru, trebue facuta o mare deosebire între *soldatulu sêrbu, de obiceiú móle, si soldatulu romanu, energetic si capabilu se iea redute cu asaltu cum a facut' o la Griviti'a.*“

* *O scrisóre regésca adresata imperatului Germaniei.*—Regele negru Bal'a Demb'a, stabilitu aprópe de Sierra-Leone, a adresatu o scrisóre fórte insemnata, prin mandri'a ei, imperatului Germaniei. Acésta scrisóre este scrisa in limb'a araba si „Gazet'a nationala“ da traducerea ei, din care estragemu pasagele urmatóre: „Rogu pe Dumnedieulu a totu puternicu, cu care nu se póte nimeni potrive si care este celu mai mare decâtu toti negrii, si pe profetulu si servitoriulu seu Mahomedu, pe care Dumnedieul l'a trimisu spre a castigá pe toti principiiu pentru caus'a lui prin Coran si invetiatiú sei, cari trebue se invetie cuventulu la ai tei, pe care nu-lu cunoscú inca,— ii rogu se vegheze cá acésta scrisóre se-ti ajunga de siguru in mana. Nu este decât o scrisóre, dar ceea ce contine este multu. Eu, regele insumi, am scris'o, regele Basiganiloru. .. Eu, regele, veghezu aci asupr'a tuturoru albiloru, si poti se dici ómeniloru loru, cá potú se fie linistiti in tier'a mea, le acordu tóta protectiunea necesara. Nu dice cá este unu negru, care i-ti scrie acésta scrisóre, cáci trebue se scii cá toti regii suntu d'o potrive. Dicemu cá poti se tramiti multi ómeni pentru a face comereciu aici, cáci voimu fluviulu se fia deschisu Europeaniloru. In acésta tíera nu este reshoiu si nu va fi pe cât timpu voiu trai; albiu n'au deci a se teme de nimicu. Suntu trei feluri de cunoscentie, pe cari póte se le aiba cinev'a: cunosci de exemplu unu omu si nu-i dici nimicu,— cunosci pe unu altulu carui'a ii dici ce scii,— séu cunosci unu omu carui'a ii inspiri frica si-ti este rusine se-i spui tot.

Déca prietenulu teu este o femeia, nu-i dice nimicu, déca e barbatu cá tine, atunci nu te teme de nimicu si revarsa-ti inim'a asupra-i, alu treilea prietenu alu teu este Dumnedieul, pe care i-lu voiesci séu nu. Cá si antilep'a, care déca nu s'ar simti cá are córne nu s'ar încercá se-si scarpine dosulu cu ele, totu asemenea si albiu n'ar fi venita aci, in numeru atât de mare, si n'ar fi espusu bunurile loru, déca n'ar fi sciutu, cá suntu cu totulu in sigurantia in regatulu meu. Pentru a-ti comunicá tóte acestea, ti-am trimisu acésta scrisóre, eu, regele Bal'a Demb'a.“ „Gazet'a nationala“ adaoga, cá acestu mandru monarchu domnesce asupr'a unui poporu de negrii abia de 10,000 suflete! Bogasii sunt, unii mahomedani, altii adoratorii ai fetisiului; ér printre ei se afla si putini crestini. De altmintrelea, acésta pace atât de laudata de regele Bel'a nu este prea asigurata in tier'a lui; la inceputulu anului acestui'a o fabrica germana a fost distrusa de indigeni. Pare asemenea, cá regele Bal'a Demb'a, cu tóta intielepciunea lui, este unu domnu in ale carui cuvinte nu trebue a se increde cinev'a prea multu.

Concurs.

Pentru deplinirea parochiei vacante de class'a III. **Leheceni**, in protopresviteratulu Vascului se escrie concursu cu terminu de alegere pe **23. Decemvrie v. a. c.** conform ordinatiunei consistoriale din 3/15. Iuniu a. c. Nr. 504. B.

Dotatiunea este:

- casa parochiala cu dóue intravilane
- 21, holde de pamentu aratoriu si fénatiu
- câte una diua de lucru dela tóta cas'a
- stótele in datinate dela 100. de numere.

Recurentii voru avea a-si tramite petitiunile sale conform Regulamentulu pentru parochia pana la 22. Dec. a. c. la subscrisulu in Beiusiu.

Datu in Beiusiu 24. Noiemvre, 1885.

Vasiliiu Pap m. p.
prot. Vascului.

In contielegere cu comitetulu parochialu concerninte.

—□—

Pentru ocuparea parochiei vacante din opidulu **Moldov'a-noua**, dieces'a Caransebesiului, protop. Bisericeii-albe, comitat. Carasiu-Severinu, in urmarea reposarii parochiului Atanasie Popescu, se escrie de nou concursu cu terminu de recurgere para in **23 Decemvrie st. v. 1885.**

Alegere se va tiené in **27 Decemvrie st. v. 1885.**

Emolumintele sunt:

- Salariu anualu 300 fl. v. a. precum si 12 cara de lemne dela societatea calei ferate.
- Venitulu stolaru usuatu dela $\frac{2}{3}$ din parochia matera, carea are 3300 suflete.

c) Birulu preotiescu anualu in suma de 207 fl. totu dela parochi'a matera. Pana cand inse iubilatulu parochu Constantin Popescu va fi in vietia, alegandu-lu parochu are a-i dá acestui'a din salariulu ce-lu capeta dela societate jumetate si din Birulu preotiescu éra jumetate.

Conform ordinatiunei consist. dto 22 Iuniu 1876 nr. 533 B. se obsérva aci, ca dupa mórtea preotulu iubilatulu susamintitu, preotulu alegendu, fiind in parochia capelania sistemisata, are a dá capelanulu $\frac{1}{3}$ atât din biru cât si din stol'a dela comun'a matera.

Fiindcă opidulu Moldov'a-noua e parochia de clas'a prima, doritorii de a ocupá acestu postu au se posiéda cualificatiunea prescrisa in §. 15 lit. a) din Regutament. pentru parochii séu Atestatu de promotiune dela consist.

Recurentii au a subterne recursele lor instruate conform prescrieloru stat. org. si ale Regulamentului pentru parohii pana in terminulu de 23 Decemvre 1885 protopresviterului Bisericeii-albe in Iam.

In fine recurentii, cari voescu a ocupá acést'a parochia au sè se prezenteze in vr'o Dumineca séu serbatóre in s. biserică pentru a-si aretá desteritatea in cantare si oratoria.

Moldov'a-noua in 15 Noemvre 1885.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: FILIPU ADAMU, m. p. protop.

Pentru deplinirea postului de invetiatoriu la vacanta statiune din Bujoru, protop. Fagetului, — se escrie de nou concursu cu terminu de 30 de zile, dela prim'a publicare.

Emolumintele: a) in bani gat'a 300 fl. fiendu aici cuprinse competintiele pentru conferintie, curatoratu si scripturistica, 4 orgii de lemne de incalditu scól'a, b) cuartiru liberu cu 2 chilii, in localitatea scólei, camera, staulu pentru vite, siura, cocina, gradina de legume $\frac{1}{2}$ jugeru, c) dela fiecare inmormentare unde va fi poflitu 40 cr.

Aspirantii la acestu postu, sunt avisati recursele lor, adresate respectivului comitetu parochialu si ajustate conform dispusetiuniloru stat. org. si a art. de lege XVIII. din 1879 a-le trimate Reverendis. Domnu protopresviteru At. Ioanovicu in Fagetu, pana la terminulu susindicatu.

Reflectantii, cei ce suntu apti intru intruarea corului vocalu, pe langa emolumintele amintite, vor mai primí unu onorariu anualu separatu.

Recurentii sunt pofliti a se presentá in respectiv'a biserică in vre-o Dumineca séu serbatóre, spre a-si aretá desteritatea in tipicu si in cantarile bisericesci.

Bujoru in 7 Noemvre 1885.

In contielegere cu mine: ATANASIU IOANOVICIU, m. p. protopresviteru.

Pentru indeplinirea postului invetiatorescu la scól'a confesionala gr. or. rom. din Giulvezu, protop. Cicovei, se escrie concursu cu terminu de alegere pana in 27 Decemvre st. v. 1885.

Emolumintele anuale sunt: 1) Salariulu anualu in bani gat'a 143 fl. 2) 60 meti grâu. 3) Pentru conferintia 10 fl. Pentru curatirea scólei (familiazu) 10 fl. 4) Pentru scripturistica 5 fl. 5) Pentru paie din care are a se incaldí si scól'a 32 fl. 6) 4 jugere pamentu aratoriu. 7) Cortelu liberu cu gradina de legumi. 8) Dela fie-care inmormentare unde va fi poflitu 20 cr.

Acésta statiune invetiatorésca fiind de clas'a prima, dela recurenti se recere se produca a) Atestatu de botezu. b) Atestatu despre absolvarea pedagogiei cu succesu. c) Testimoniu de cualificatiune si diploma din limba magiara. Cei cu clase, cei mai cualificati, precum si cei apti de a conduce corulu vocalu ce se va infintiá, vor fi preferiti.

Doritorii de a ocupá acestu postu, se aviseza a-si trimate recursele astfelu instruite conform prescrieloru din stat. org. bis. adresate catra comitetulu parochialu din Giulvezu — Reverendis. Domnu protopresviteru Paul Miulescu in Ciacov'a, cot. Timisiu, pana la 22 Decemvre a. c. si a se presentá in vre-o Dumineca séu serbatóre in S. biserică spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu. Giulvezu in 8 Noemvre 1885.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: PAUL MIULESCU, m. p. prot. si inspect. scol.

Conform ordinatiunei Vener. Consistoriu diecesanu dte 31. Octomvre a. c. Nr. 3997. se scrie concursu pentru indeplinirea definitiva a postului invetiatorescu dela clas'a II. pentru scól'a greco-orientala romana din opidulu B. Comlosiu, cu terminu de alegere pe 22. Decemvre st. vechiu a. c.

Emolumintele suntu: a) In bani gat'a 500 fl. v. a. b) 2 lantie catastrale pamentu aratoriu, c) Cuartiru liberu in localitatea scólei, cu gradina de legume, d) 3 Stangeni de pae pentru incalditu, e) dela inmormentari unde va fi poflitu 40 cr. v. a.

Dela recurenti se pretinde se produca: 1) Atestatu de botezu, 2) Atestatu despre portarea morala, 3) Testimoniu preparandialu, 4) Testimoniu de cualificatiune pentru statiuni de clas'a I-a. 5) Testimoniu de limb'a magiara. Cei cu clase, cei mai cualificati, precum si cei apti de a instrua corulu vocalu, vor fi preferiti.

Doritorii de a ocupá acestu postu, se avisedia a-si trimate recursele astfelu instruite concernintelui protopopu respective Inspectoru scol. V. Sierbanu, la Folia via Voitek — pana la 20. Decemvre v. a. c., si a-se presentá in vre-o Dumineca séu serbatórie in S. biserică spre a-si dovedi desteritatea in cantare si tipicu.

Din siedinti'a comit. parochialu gr. or. romanu din B.-Comlosiu, tienuta in 7. Novembre st. v. 1885.

Iulian Bogdanu, m. p.

parochu ases. consist. pres. com. parochialu.

In contielegere cu mine: VICHENTIE SIERBANU, m. p. protopopu si inspectore de scóle.

Conform ordinatiunei Ven. Consistoriu din Aradu de datulu 14. Augustu a. c. Nr. 2887, si a decisului comitetului parochialu, se escrie concursu pentru deplinirea postului de invetiatorésa la scól'a gr. or. romana de fete din Fabriculu Timisiorii, cu terminu de alegere pe 15. Decemvre a. c. st. v.

Emolumintele suntu:

1) Salariulu anualu de 320 fl. v. a. care suma, — dovedindu alés'a progresu, — totu la cinci ani se inmaresce cu 50 fl. v. a. pana va ajunge la sum'a de 500 fl. v. a.

2) Cortelu liberu.

3) Pausialu scripturisticu 10 fl. v. a.

4) 12 metrii de lemne din cari este a-se incaldí si scól'a. —

Dela recurente se recere:

a) Atestatu de botezu, cumca suntu nascute greco-orientale romane.

b) Atestatu de moralitate.

c) Testimoniu despre scólele absolvite si a preparandii confesionale romane.

d) Testimoniu despre depunerea examenului de cualificatiune si a limbei magiara.

Acele aspirante care sciu se propuna si lucruri de mana voru fi preferite.

Recurentele la acést'a statiune au se-si trimita recursele lor ajustate cu documentele necesarie si adresate comitetului parochialu parintelui Atanasiu Mercea, inspectoru scolariu in Parti'a (Paráz Temeš-megy) pana in 7. Decemvre a. c. st. v. căci cele intrate mai tardiu nu se voru luá in consideratia.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: ATANASIU MERCEA, m. p. inspectoru de scóle.